

Dispozitivní a kogentní pravidla MP

- **dispozitivní právo:** převažuje, lze měnit smluvně
- **kogentní právo (ius cogens):**
 - platí absolutně pro všechny státy
 - forma obecného obyčeje
 - nelze se smluvně odchýlovat
 - působí erga omnes
 - jeho porušení: mezinárodní zločin (vyšší stupeň odpovědnosti)

Ius cogens v MP - 1

- **pochybnosti o existenci ius cogens** ukončila Vídeňská úmluva o smluvním právu
- čl. 53 a 64:
 - pravidla přijatá a uznaná mezinárodním společenstvím jako celkem
 - jakožto normy, od nichž se nelze odchýlit

Ius cogens v MP - 2

- **pochybnosti o obsahu** kogentního práva přetrvávají
- praxe států a Komise pro mezinárodní právo:
 - **zákaz použití síly (útočné války) a hrozby silou**
 - **zákaz genocidy**
 - sebeurčení národů, základní lidská práva
 - právní režimy oblastí vyňatých z jurisdikce států

Zdůvodnění existence ius cogens

- chrání základní hodnoty mezinárodního společenství, které nemohou být nerespektovány
- ochrana zájmů, které přesahují měřítko jednotlivých států
- nemožná jejich derogace, možná změna

Základní zásady MP

**DEKLARACE VS OSN
ZÁSAD PŘÁTELSKÝCH VZTAHŮ A
SPOLUPRÁCE MEZI STÁTY (1970)**

Deklarace

- přijata jednomyslně
- podrobný výklad zásad Charty OSN
- vysoký stupeň abstrakce
- „Ústava“ mezinárodního společenství

Jednotlivé základní zásady

- **1. zásada nepoužití síly**
- **2. zásada mírového urovnávání sporů**
- **3. zásada nevměšování**
- **4. zásada spolupráce států**
- **5. zásada sebeurčení národů**
- **6. zásada svrchované rovnosti států**
- **7. zásada poctivého dodržování závazků**